

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, esütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányüzdekben.

A francia egyházüldözés tanulságai.

(*) A biblia tanítja, hogy az Isten az emberek gonoszágának büntetésére bocsátotta a vízözönt a világra.

Az egyház első és legkedvesebb leányának, Franciaországnak nagyon lehetnek a bűnei, mert ott most csakugyan vízözön van. „Multiplicatae sunt aquae,“ meg sokasodtak a vizek, tajtékznak a hullámok s hogy mi lesz a vége a hosszú időn át előkészített s most már kiméretlenül dühöngő kulturharenak, annak az Isten a megmondhatója. Kettő bizonyos: a lelkek meg fognak tisztulni és az Egyház győzni fog. Ha a kétharmadrészen protestans Németországban nem tudta a lángeszű és vaskezű Bismarck legyőzni, leigázni a katholicizmust, annál kevésbé fog az sikerülni Combesnak, a francia Bánffyknak, ki, a mint látszik, époly rövideszü, époly erőszakos, mint a mi hamar letört, felejtetlen miniszterelnökünk.

Mivel a szabadkőműves irányzat szemében mindig az Egyház által vezetett iskolák voltak a legnagyobb szálkák, most is ezeknek bezárásával kezdi meg reménytelen harcát a francia radikalizmus. Rövid pár nap alatt 1.600,000 népiskolai

és 68,000 középiskolai tanulót vont ki a szerzetesek és szerzetesnők oktatása alól. Hogy ezek a gyermekek hol, kitől és mit fognak a jövőben tanulni, hogy az ország tanulóifjúságának nagy része egy évet elveszít életéből (a bezárás a vizsgák előtt történt) azzal a felvilágosodást, a műveltséget hirdető lelketlen banda nem törődik. Hisz minden mellékes akkor, midőn az Egyház üldözéséről van szó.

Mint minden lében, ebben a piszkos pocsolyában is kanál a magyar zsidó sajtó.

Pár hóval ezelőtt épen e helyen reá mutattunk arra az ocsmány viselkedésre, melyet a magát magyarnak valló, tollal dolgozó zsidóság a belga socialisták forradalma alkalmából tanusított. Akkor a lázadó néptömeg volt kedvence, egyedül azért, mert a mozgalom a katolikus kormány ellen irányult. Megmondottuk, hogy legközelebb másutt kém lesz a legzsarnokabb kormány dicsőítésére, ha ez az Egyház üldözését veszi programjába. Nem nevezük magunkat prófétáknak azért, hogy e jövődőlésünk olyan hamar beteljesedett, mert hiszen vak az, a ki ennek az internacionalis kompániának viselkedésével nincs tisztában.

Igaz, egyik másik kissé messzebb lát

az orránál s látta a polgár háhoru közelgő veszedelmét s a teljesen ki nem írható erkölcsi érzék a tisztább pillanatokban, tiltakozik vagy legalább is rosszalólag tiltakozik a minden tisztességet nélkülöző esztelen hajszá ellen, de legtöbbször, a Pesti Naplótól kezdve egészen — bizonyos fejérmegyeiek előtt — bizonyos fejérmegyeiek előtt — Független Magyarorszáig akárhányn indíán csoportot megszégyenítő örlött kánkánt jár a feletti örömeiben, hogy „a francia klerikalizmusnak nyakára hágtak“.

Pedig kár a sok kiablálásért.

A francia kulturharenak is csak az lesz a vége, ami a többinek, a szunyókáló francia katolikusok is felébrednek és sorompóba állanak Egyházuk jogaiért, lelkiismeretük szabadságáért.

A különben nagy nevű Bongeand francia püspök a 70-es évek légkörében élve egy hangulatos pillanatban a következőket írta: „A pap mind-jobbban felfogja hogy nem kell pártembernek lennie, hogy mindenkié legyen; hogy dőreség tőle meghurcolni halhatatlan öltönyét a porban, melyet a szél elsöpör . . . Visszavonul majd temploma belsejébe. Ott letörli majd kezeit, meglágyítja szívét, lesimitja homloka redőit, ott mindinkább a lelkek emberévé

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Dalok.

Körülöttünk nyílnak a virágok,
Felhőtlen égen jár a nap;
Körülvesz illat és verőfény,
Még járunk itt a fák alatt.

Ölünkbe hull sok-sok levél is,
Mégint sok illatos szírom;
Nem is gondoljuk, hogy a lőnek
Mint fáj e kora őszi rom . . .

Hadd hulljon, csak hadd borítson
Levélözön, virágpalást:
Ma illatot, fényt ad az élet,
Holnap talán már hervadást . . .

Minden ragyog még körülöttünk,
A föld virul s mosolyg az ég;
Madár-ének csaltog fölöttünk,
A gally bimbóit bontja szél.

Mindent az élet vágya ringat,
Mosolyra kész dal, napsugár —
Csak mi siratjuk álmainkat,
Csak néztünk nem zeng a madár . . .

Vihar kél. Oh ne támadj még föl,
Szelíd, meleg napfény az égből
Csak mosolyg rajtam:
Remények, vágyak, édes álmok
Emléke a múlt szép világot
Még visszahozza tán? . . .

Aztán jöjj csak vihar vad árja,
Zúg zivatar szíj hulláma,
Zúg csak fejem felét:
Temess el zöld lombot, virágot,
Híű reményt és bulga álmat —
S sirass meg engemet . . .

Bertulus.

Erős fogadás.

Irta: *Bertulus.*

Csicsintallér Illés tetőtől-talpig jó ember volt. Szerette a feleségét, szerette a gyermekeit, szerette a hivatalát. Így aztán ő lett volna a legboldogabb ember a világon, ha itt meg is állapodott volna a szeretésben. Hanem Csicsintallér Illés még mást is szeretett, talán még jobban, mint az előbbieket; s ez a más nem volt egyéb, mint a: torka.

De ez tulajdonképpen nem is az ő hibája volt. Tehet is ő arról, hogy a sors öneki csak oly szegény állást juttatott, melyben hétfőtől szombatig csak port meg füstöt nyelhet.

Ki veszi hát rossz néven tőle, ha a várva várt szombat este, mikor keblét a boldogság, zsebjét a megérdemelt egy forint napidíjak dagaasztják, — a Mőzsinál leblított száraz torkáról az egy héten át ráarakodott port, meg pipafüstöt.

Átkozott hivatal, te megöled szomjuságra itélt derék munkásaidat! Vagy legalább borral lehetne irni és csakis azzal; óh, mily pompásan helyt állana a nyelv az itatós helyett! Mily spurulás lenne ez ebben a négy percentes világban!

De sajnos, nem így van! Így aztán nincs más menekülés a Csicsintallér számára, mint

szombat este tenni jóvá a Mőzsi oázisában az egy heti száharai vezeklést.

Azt meg a gazda tudja legjobban, hogy a száraz föld az ég tengereit is meginná, hát a a kiszáradt torkon hogyne ereszkednék le a Mőzsi édes nektárja. Mivel pedig a világrendben csak a föld számára mérik ingyen az italt, az Isten előtt kegyvesztett embernek pedig verejtékével megszerzett munkájában kell azt megszerzeni, nincs tehát rajt semmi csodálni való, ha nemcsak hivatalbéli eljárásiának, hanem a fizikai törvényeknek is engedelmes szolgálja minden Istenáldotta szombat este azzal a szomorú tudattal kénytelen bucsút mondani a Mőzsinak, hogy többre nem futja.

. . . Csicsintallér Illés szomorú szívvel és üres zsebbel ballagott hazafelé. Mily epvedé várják már otthon! Felesége a hetikereset boldog reményében, a gyermekek valami édes cukros várakozásával. Addig le nem fekszenek. Ma még ez is elmaradt. Mivel vigasztalja meg őket? Csak egy huszfillérest kaphatna elő még zsebéből! Megpróbálja; és csodák csodája, mellényzsebéből kifordul egy egész korona. A gyerekek öröme már megvan.

Hanem mit szól a jó Mari? A jó asszony tudja már előre, mi jut neki: új családias szerető intelmeire, új lemondás egy heti reményről. De hogy fogja ő kiállni ennek a jóságos asszonynak bánatos tekintetét, kétségbeesztő szemrehányásait. Sülyedne inkább föld alá vagy szakadna rá valamelyik erkély, csak azok elé a szemek elé ne kellene kerülnie a szégyentől meghalni, ez a legborzasztóbb! Mert abban az egyben biztos volt, hogy azt a találkozást nem éli túl.

Töprengett, meg-megvakarta fejét, de most az egyszer csak nem jutott eszébe valami okos dolog kibúvónak. Na se neki, se a főnöknek

Mai lapunk 6 oldal.

válík. "Úgy látjuk a francia papság követte ezt a kissé félszeg, kissé korai tanácsot s „letörölte kezeit, meglágyította szívét, lesimitotta homloka redőit, visszatért temploma belsejébe, mikor még azt nem lett volna szabad tennie. Az a templom zieg inog Franciaországban, annak a kéznek ma még a piszokba kell markolnia, annak a szívnek keménynek lennie, annak a homloknak összeráncolódnia, hogy eljöjjön az az idő, mikor az a boldog állapot létrejöj, hogy a papnak nem kell többé „hallhatatlan öltönyét a porban meghurcoltatnia."

A francia papság nagy visszavonulása, politikával „entörődése szülte a mai állapotokat. Jámor óhaj veszedelmes ábránd ma, mikor minden kérdés a politika, a törvényhozás forma előtt dől el, azt hangoztatni, hogy a „pap maradjon a templomban s lágyítsa meg szívét." A mai korban porba hurcoltatik az a „hallhatatlan" papi öltöny így is, úgy is. Nem keressük, nem vitatjuk, mi a kényelmesebb: meghurcoltatni engedni, vagy meghurcolni azt a papi öltönyt a porban. Az elvégre is izlés dolga. Csak annyit látunk, hogy az utóbbi észszerűbb s az Egyházra hasznosabb. Meg vagyunk róla győződve, hogy a francia papság is ezt választja. A püspökök már kezdenek mozogni.

S mi ebből reánk nézve a tanulság?

Az, hogy ha nem akarunk a francia katolikusok sorsára jutni, egyelőre még nekünk sem szabad „visszavonulunk templomaink belsejébe", hanem küzdenünk kell, olyanformán, mint a Nehemiás idejében hazájukba visszatért vén zsidók tették, akik míg egyik kezükkel a templom újraépítésén dolgoztak, a másikkal hébe-korba szétlöttek az alkalmatlan-kodó szamaritánusok között.

Szamaritánusunk van nekünk is elég.

nincs nevenapja, mely egyszer-másszor kimentette szerencsésen.

Befordult az utcasarkon. Már látszott a ház, melynek egy második emeleti ablakából világosság szűrődött ki. Megállt. Mutatóujját homlokára tette, mint a nagy emberek nagy gondolatok születésekor szokták tenni. Mit is mondott ma nekem az a Balog Marci? Te gyáva! A Balog Marci igazmondó ember, de ma meghazudtolom. En gyáva?! Hát ki az úr a háznál, én-e vagy az asszony? Ki keres, én-e vagy az asszony? Tartozom-e felelősséggel én, az úr, az asszonynak, a ki még egy zöldsegről sem számolt be nekem soha. Igazad van Marci, gyáva voltam eddig. Nem jó az asszonyt annyira dédelgetni. Megállj te asszony, eddig még a kisujjom sem emeltem rád, de ma megverlek a kollekeddel együtt. Azok se kapnak semmit. Reszkessetek!

E hősi elszántsággal támolygott haza. De mikor kezét a kilincsre tette, remegett, mint a kocsonya, mikor melege vizsik. Annyi bátorsága még volt, hogy benyitott. A konyha sötét volt, mint a bűnös lelkiismeret. Alig mert beljebb lépni. Hej! ha tüstént nyakába ugrik a sóprúnnyál vagy a sodrófa. A Mari jó asszony!

Lábujjhegyen közeledett a szobaajtóhoz. A gyerekek odabent javában horkoltak. Jó jel, ezek se kérdik: Mit hoztál apuska? Talán a Mari is alszik. Ne is ébredj fel édesem, álmodd meg, hogy haza hoztam az egész kereseményt.

Úgy nyitott be, mint a tolvaj, ki attól fél, hogy rajtakapják. A szobában égett a lámpa, Mari az asztalnál ült és csipkét horgolt. Nem ugrott fel, hogy mint kackiás menyecske csipőre rakott kezekkel verje fel a gyerekeket lármájával, hogy óbégatásukkal segítsenek neki a jó apuska lehorlásában. Mosolygott, mint egy angyal, de mo-

UJDONSÁGOK.

— **Hatvan év előtt végzett diákok találkozója.**

Gyakran olvashatjuk, hogy iskolatársak, a kik 10—20—25 évvel ezelőtt vizsgáztak, találkozóra hívják egymást. Most ezekre a többé-kevésbé fiatal vagy élemedett urakra alaposan rácsitált Gánóczy Flóris helybeli közjegyző, a ki f. hó 22-ikére azon iskolatársakat hívta találkozóra, a kik vele együtt 1842 évi július hó 22-én, tehát 60 évvel ezelőtt tettek befejező vizsgát Egerben. Az utolsó összegyűvétel 1892-ben volt Bars-Szent-Kereszten Bende Imre nyitrai püspöknél, a ki szintén a veteránok közé tartozik. Az öreg iskolatársak most is a nyitrai püspöknél találkoztak f. hó 22-én Mocsokonon, a honnan a következő tudósítás számol be a 60 éves találkozóról:

Az 1842-ik évben Egerben végzett iskolatársak a nyitrai püspök nyári kastélyában találkozóra jöttek össze. Az 1842-ben végzett iskolatársak közül hárman jelentek meg és pedig a házigazdán, Bende Imre püspökön kívül Gánóczy Flóris kir. tanácsos, székesfejérvári kir. közjegyző és Ocsosvsky Antal nyug. esperes-plebános. Kettő súlyos betegség miatt táviratilag emlékezett meg életben lévő iskolatársairól. 10 év előtt, mikor szintén találkoztuk volt, 21-en voltak, míg most már csak 5-en vannak életben. Az ünnepély Bende Imre püspök kápolnájában folyt le s maga a főpap tartotta nagy számu közönség jelenlétében az istentiszteletet. A káptalan és a vidéki papság nagyobb része, ugyszintén a közbirtokos osztály több tagja szintén megjelent az ünnepségen. A nap folyamán a püspök a tisztelgők nagy seregét fogadta, — köztük az iskolás gyermekeket, ugyszintén a püspök által alapított leánynevelő-intézet növendékeit, kik ünnepi ruhában virággal kezükben a Hymnusz és más magyar dalok eléneklése után minden iskolából egy-egy növendék tiszta magyarsággal üdvözölte a megjelent iskolatársakat. Este lampionos menetet rendeztek, mely alkalommal a községi

jegyző a polgártársak nevében üdvözölte az iskolatársakat és kérte a püspököt, engedje meg, hogy e nap emléke a kastély falán megörökíttessék. Ezután tüzijáték volt és az egész város ki volt világítva. Az öreg iskolatársak e nap emlékére 200 koronát adtak a nyitrai F. M. K. E. nek és elhatározták, hogy 5 év múlva ismét összejönnek.

— **Tanítóválasztás.** Egy rokonszenves és tehetséges, munkás és mindenki által szeretett tanító hagyja el vármegyénket. Demuth Gyula Kápolnás-Nyéki r. k. néptanító a Baja városi iskolaszék által f. hó 24-én az ottani iskolákhoz egyhangulag osztálytanító választatott meg. Régi hó vágya teljesedett Demuthnak ezen választás által, a mely fölött, — habár őszintén sajnáljuk távozását, — mi is örömlünk fejézzük ki. A vaáli egyházkerület tanítókará Demuth Gyulában egyik legderekabb tagját, a K.-Nyéki iskola lelkiismeretes vezetőjét, lapunk pedig lelkes barátját és ügyes tollu munkatársát vesztí el. — De megüresedik Demuth eltávozásával a vármegye egy tekintélyes szövetkezetének, a „Kápolnás-Nyéki Segélyegylet"-nek pénztárnoki állása is, melyet ő több mint tíz éven át híven betöltött. — Kívánjuk, hogy Demuth Gyulát új állomáshelyén is környezze az az osztatlan becsülés és szeretet, melyet közöttünk mindig korrekt magatartása és udvarias modorával szerzett.

— **A dunamelléki református egyházkerület új tanácsbírái.** Az evang. református egyház dunamelléki egyházkerületének külön bizottsága f. hó 24-én délután a budapesti Kálvin-téri lelkesi hivatalban Kovács Imre vértessaljai esperes elnöklésével ülést tartott, a melyen az új egyházi és világi tanácsbírói tisztségekre beérkezett szavazatokat bontották fel. A két világi állás közül csak egyet töltöttek be dr. Széles Józseffel, a ki abszolút szavazattöbbséget nyert. A második állásra dr. Darányi Gyula és dr. Benkő Gyula kapták a legtöbb szavazatot. Közöttük pótválasztás lesz. Ugyancsak pótválasztás lesz Morvay Ferenc nagyvátui és Léway Lajos sárkeresztúri lelkesek között is, a kikre, mint egyházi tanácsbírákra legtöbb szavazatot jutott. A szavazatokat szeptember 30-ig kell beadni.

solygásának derűjében ott csillogott a keserűség könnye.

Az erélyt és haragot esküdött Csicsintallér pedig csak odaborult a felesége elébe és siralmas hangon nyögte: verj meg Mari!

A jölelkű asszony meg csak felemelte szépen férjét, aztán leültette a dívánra és csak mosolygott, nem szót, mert félt, hogy sirva fakad.

— Hát nem versz meg Mari? — hebegett a férj, de még mindig nem mert szemébe nézni az asszonynak.

— Ilyen vén gyerekeknek használ is már a verés? — felelt Mari keserűen, — ma még rossz szót se kapsz tőlem, mert ma legalább beismerted hibádat. De ez utolsó lesz apuskám, megígéred?

— Utolsóó . . . Maarii . . . csak ne

. . . haa . . . raa . . . guudj . . .

Mari nem is haragudott, mosolygott, örült a lelke, hogy az őszinte bánat végre megjavította férjét. (Könnyenhívó asszony, nem megy a javulás olyan gyorsan.)

Az asszony most már megerősödött a beszédre, hogy érveivel is megszilárdítsa férjében az erősfogadást.

— Nézd apuskám, kicsikéink mily édesen alusznak. A Józsika szép új ruháról álmodik, melyben holnap elmegy a templomba. Apuska megígérte, hogy mire reggel felébred, ott lesz az ágya mellett. Csak így tudtam elaltatni szegénykét, téged várt a cukorsüteményvel.

Csicsintallérnek égett a homloka, feje szédült s csak a felesége tartotta, hogy le nem bukkott az asztal alá.

— A Pisi!cke meg új cipőről, pávatollas kapláról álmodik, meg az aranykantáros lórol, melyet tegnap ígértél neki. Álmodjatok csak anyáim, aztán reggel felejtétek el kérni.

Csicsintallér a lámpáshoz kapott, hogy legalább az össze ne törjön a földforgásban. Felesége meg jónak látta nem folytatni tovább, az ágyhoz vezette férjét, ki pár perc alatt szuszogott, mint a lokomotív.

Eljött a szombat délután, Csintallér Illés a hivatalba készült. Még egyszer szívére tette kezét, úgy ígérte meg a feleségének, hogy hivatal után egyenesen hazajön a napidijakkal egyetemben.

Egész délután szorgalmasan dolgozott, képelete pedig gyönyörködött az örömben, melyet ő fog ma vinni kis családjába.

Elütötte a hatot, a főnök kiutalványozta a hetibéti a díjnokoknak és kik távozni készült.

Csak Csicsintallér bántotta a gúnyolódás, de szó nélkül zsebvágta; örült, hogy lerázta a nyakáról.

Mikor aztán egyedül maradt, ő is letette a tollat, még egyszer megolvasta a pénzt. Megvolt az egy fillér hiány nélkül: tizenkét korona heti illeték, nyolc korona mellékes keresemény, összesen husz korona. Alig fért az erszényébe, mint az öröm a szívébe.

Mégindult hazafelé. Csak most ne találkozzék senki ismerőssel. Hej, Mozsi, leshedd a pénzet; te is várhatsz, gonosz Marci!

— Aztán söpörd ki a hivatalt is egyuttal, — heccelődött a Balog Marci — legalább több lesz lemosni való.

Csicsintallért bántotta a gúnyolódás, de szó nélkül zsebvágta; örült, hogy lerázta a nyakáról.

Mikor aztán egyedül maradt, ő is letette a tollat, még egyszer megolvasta a pénzt. Megvolt az egy fillér hiány nélkül: tizenkét korona heti illeték, nyolc korona mellékes keresemény, összesen husz korona. Alig fért az erszényébe, mint az öröm a szívébe.

Mégindult hazafelé. Csak most ne találkozzék senki ismerőssel. Hej, Mozsi, leshedd a pénzet; te is várhatsz, gonosz Marci!

— **Furfangos család.** Szinte bámulatba ejtő a gazemberségnek, csalásnak az a módja, a melyvel *Urbánsky* Lajos és felesége a jóhiszemű közönséget becsapja. Ez a rákos-csabai illetőségű csavargó, a ki már 16 és fél évet ült a fegyházban betörés, tolvajlás s pénzhamisítás miatt, Fejérvárra jött pénzt szerezni. Tegnap reggel a Vársár-téren Urbánszkyé eldobott egy pénztárcát s mikor egy leány feléje közeledett, felkapta s lelkendezve mutatta, hogy egy szép gyémánt-gyűrű van benne. Tovább kutatják a tárcát s a következő írást fedezik fel:

Számla

T. c. Véber Vilma úrnőtől felvettem 46 forintot egy gyémánt-kövi arany gyűrűért. Hogy e gyűrű valódi 14 karátos arany, arról kezeskedem. Értéke 46 forint.

Tisztelettel

Néper Ármán,
arany- és ezüstereskedő.

Igy iparkodott meggyőzni a leányt a gyűrű arany voltáról s most már arról volt szó, hogy a talált tárgyon ostozkodjanak. Neki — ugymond — a gyűrűre nincs szüksége, adjon a leány néhány forintot s ő a gyűrűt átadja. Javában folyt az alkudozás, midőn *Firész* József rendőrbiztos fölöncsipte a családokat és *Simon* Sándor alkapitány elé állította. *Urbánsky* nagy hangon tiltakozott a rendőrség eljárása ellen, melyben a polgárok személyes szabadságának megsértését látja. Követeli, hogy azonnal szabadon ereszték, mert ellenkező esetben kénytelen lesz feljelentést tenni. *Simon* alkapitány, miután konstatalta, hogy egy többszörösen büntetett börtöntelével van dolga, elrendelte az atyafi megmozdítását annál is inkább, mert ez ellen kézzel-lábbal tiltakozott a délkivens. A megmozdítás után teljesen tiszta képbent tűnt fel *Urbánsky*. Volt nála 8—10 rézgyűrű, nyaklánc s minden egyes ékszerhez egy fentebb leirt szövegű „Számla”. Beismerte rögtön, hogy az ékszerek elvesztésre és megtalálásra szánt darabok s nagyon sajnálja, hogy ily gyorsan a redőrség kezébe került. Egy kis oktatást is adott az alkapitánynak s kijelentette, hogy a

A Nagy-utcához ért. Ekkor egy bolond nő-taváltozat született meg agyában és még dudolni is kezdte magában, hogy: én már többet a Nagy-utcán végig menni nem merek, mert rám fogják, azt gondolják, megint korcsnám keresek. Ezen aztán olyan jót nevetett, hogy a járőkelők ugyan-csak megnézték, minék őrül úgy ez a uriember? Szegény halandók, nem tudjátok ti, mi az igazi öröm!

Átment a Mária-utca, hogy még a kisér-tést is kikerülje. Hej, Mozsi, csak less az ablakon! Józsi, Pisti örüljete, viszi apuska a sok pénzt, lesz már holnap új ruhátok, új cipőtök, új kalaptok, aranyos lovatok. Szébbek lesztek, mint a főnök gyermekei! Örülj te jó Mari, ne aggódj többet házbérről, fáról, lesz ezenül még selyem ruhád is! . . .

Feje fölött korcsmacgért rázott a szél. Rázd csak, szakítsd le onnan, ne is lássam. Pedig szomjas vagyok, mint a száraz kút; de nem szabad, nem lehet bnmenned, egészben kell hazavinned a husz koronákat. Csak egy pohárral, azt is kevertet! az nem sok, a mellékesből kitalik, aztán röpihatsz haza örömmre, meleg vacsorára! Hallgass kisértő lélek! Kitartás, csak még egy kis ideig!

Csicsintallér a Garay-téren volt már. Ebbe nyílik a Nagy-utca, meg a Mária-utca is.

Itt aztán visszailleszt a Nagy-utca. Messze elkerülte a Mózsit. Felsőhajtott.

— Hál'isten! . . . Megmenekültem . . .

— Mégis csak sikerült. De ez az emberfeletti küzdelem megérdemel egy pohárral . . . csak egyvegyel! . . .

Es Csicsintallér Illést várták haza szerető felesége és szerető gyerekei.

mennyiben ellene család miatt senki sem tett feljelentést, kéri, sőt követeli szabaddalra helyezését. *Simon* alkapitány nem teljesítette a kérést s letartóztatta a család házaspárt, egyidejűleg pedig kiterjesztette a nyomozást vidékre is, a honnan valószínűleg jelentkezni fog néhány becsapott atyafi, a kirkőről nem adott felvilágosítást, mert saját vallomása szerint a becsapottak számát nem tudja, de egyébként is ez nála üzleti titok.

— **A Kossuth-párt kátyuja.** A Székesfehérvári Hirlapról elmondtuk már véleményünket a nélkül, hogy reprodukáltuk volna a közönség meggyőződéését, mely szerint a lap szellemi vezetését illetőleg még az „Ördög Pírulá”-val sem állja ki a versenyt s piszkos szótárából összetakolt közleményei szót sem érdemelnek. Az önálló vámtérlet kérdésében a függetlenségi párt részéről elkövetett baklövést a pártnak józan észszel szerkesztett sajtóorganumai épen hallgatásukkal iparkodnak leplezni s ha akad a pártnak — nem kis szerencsétlenségére — olyan lapja is, mely tájékoztatlanságával, faragatlan pennájával a legkomolyabb pártügylet is — bizonyára öntudatlanul — a nulla értékére süllyeszti s emellett sületlen viccelődésével magának a pártnak tekintélyét iparkodik romba dönteni: ez a szabad sajtó korában elég sajnálatos körülmény. Egyébként most már sokkal jobban ismeri közönségünk a nevezett lapot, hogy sem komoly ember komolyan elolvassa írka-írkaikat. Ha csak egy kis komolyságot árukt volna is el, szívesen szolgáltunk volna ez ügyben is még részletesebb felvilágosítással, mert hisz a fejletlenek is gyengék felvilágosítása egyes konkrét esetben több-kevesebb hirlapírói kötelességünk, az időt pedig még lapírtásunkkal szemben sem sajnáljuk.

— **Halálkozás.** Egy derék, tetőtől-talpig becsületes, munkás polgár dőlt ki ma reggel az élők sorából. Még néhány nappal ezelőtt köztünk járt és senki sem hitte, hogy az erős testalkatu, piros-pozsgás arcú férfi ma már ravatalán fekszik. *Bernáth* Ignác Széchenyi-utcai lakos meghalt. Tevékeny részt vett minden társadalmi mozgalomban. Mint városi bizotts. tag nem annyira gyakori felszólalásával, mint határozott meggyőződéssel érdemelte ki a közönség becsülését. A pénzpiacot állandóan szemmel tartotta s mint néhány pénzintézet részvényese gyakran volt a segélyre szorulókat támogatója. Keresztény meggyőződéséről számtalanszor tett tanubizonyosságot. Csak néhány nap óta érezte betegségét s az erős szűdülés annyira fokozódott, hogy ágyba döntötte. A vér teljes elstürösödése végre is megátolta a szervezet működését, mignem ma épen 57-ik születésnapján távozott a holtak birodalmába a köztiszteltben álló férfi. Harmincegy évi boldog házasság után gyászba borult a szerető hitves s a holnap délután 6 órakor tartandó temetési szertartáson bizonyára a résztvevők sokasága fogja enyhíteni a család fájdalmát.

A család ez alkalommal a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. *Bernáth* Ignácné szül. *Kollmann* Julianna saját, valamint a család úgy az összes rokonság nevében is, fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy forrón szeretett felelthetlen jó férje, testvérük, illetőleg rokonuk *Bernáth* Ignác Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottságának tagja folyó évi július hó 26-án reggeli 8 órakor életének 57-ik, boldog házasságának 34-ik évében a. haldoklók szentségének ajtatos felvétele után rövid szenvedés után az Úrban csendesen elszenderült. Drága halottunk földi maradványai f. hó 27-én d. u. 6 órakor fognak a gyászháznál (Széchenyi-utca 17. sz.) a rom. kath. egyház szertartásai szerint beemeltetni s a Szent-Keresztről címzett sóstói temetőben nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent-miséldozat pedig f. július hó 28-án reggel 7 órakor fog a székesegyházban a Mindenhatónak bemutatni. — Székesfehérvár, 1902. július 26.

— **Névváltoztatás.** *Türk* Géza helybeli lakos, valamint kiskorú gyermekei vezetéknévüket belügyminiszteri engedéllyel *Török*-re változtatták.

— **Pályázók a kántori állásra.** A belvárosi kántori állás *Vogel* Alajos nyugalomba vonulásával megüresedett s a f. hó 25-ig kiirt pályázatra három kérvény érkezett be. Pályázatok pedig *Balogh* Sándor pázmándi, *Schmall* Zsigmond török-bálinti kántorantitók és *Gaál* Pál zenetanár és zeneszerző Brassóból. Eltekintve attól, hogy a pályázat sorsa mindenestre a megtartandó próba-énekülés után lesz teljesen eldönthető, mégis egyet-mást az ügy érdemében szükségesnek tartunk megjegyezni és elmondani. Igen tüdős volna például, ha ezen állás oly egyének jutna, a ki a zenei téren mint számottevő tényező is szerepelne. Annélkül, hogy a pályázók bármelyikét is kisebbiteni, képességeiket kétségbe vonni akarnánk, avagy ez állásra bármelyiket is ne örömet látnánk, mégis a magunk részéről ép az előbb említett oknál fogva felhívjuk az illetékes körök figyelmét a szintén pályázó *Gaál* Pál zenetanarra, kirköl a „Zeneirodalmi Szemle” már 1895. évi június havi száma a következőképp emlékezik meg: „Gaál Zoltán azok közé a zenészek közé tartozik, akik már kora gyermekségük idejében árultak el a zene iránt érzett hajlamukat és épen ez az oka annak, hogy kézzépisik. tanulmányait befejezve, nem lett belőle fiskális, mint amely pályára apja, az aszódli javító-intézet igazgatója szánta. Már 4-ik gimnazista korában a zenészet tövises pályájára lépett. Ellenállhatatlan vágygyl ragaszkodott zongorájához; életének háromnegyed részét a mellett töltötte. (Oly kitarással zongorázott, hogy atyja, a javítóintézet igazgatója nem egyszer a javítandó suhancok közé zárm ígerte, ha fel nem hagy boldog klapanterájával. Amde a kis Pali kifogott apja szigorúságán és elment a piaristák templomába orgonálni. Ezen a hangszerezen is oly tökélyre vitte, hogy kisdíjak korában állandó orgonistája lón a tem. lomnak, nem egyszer bámulatba ejtve a hívőket egy-egy klaszszikus mű ihletteljes előadásával. Tizenegy éves korában Pestre jöve, a nemzeti zenede, majd a magyar zeneiskola növendékeként *Erkel* Ferenc, *Nikolits* Major stb. kitűnő professzorok egyik legjelesebb tanítványa lón. Nyilvánosság előtt lefolyt saját hangversenyek kivül, körülbelül 6 év óta növendékeivel is nagy sikerűeket mutatott fel. Szerzeményei közül „Idyl”, „2 magyar ábránd”, „Hullámok”, több keringője, galopp- és mazurja, egy csomó kardal, mise, nép- és magyar műdal és végül egy „Concert mazurja” érdemel dicséretet, mely utóbbit a benne előforduló technikai nehézségek miatt (csupa oktáv-futammal van a téma feldolgozva) *Sauer* Emil, a világhírű zongora virtuóz hangversenyének műsorába vett föl.

Ez idő óta is *Marosvásárhelyen*, mint zenetanár a „Zenekedvelők-Egylete”, a „Dalárda” karnagya és a minoriták orgonistája; jelenleg pedig Brassóban a főreal és kereskedelmi iskola énektanára és a „Dalárda” karnagya működött és mint zeneszerző és zongoraművész úgy a közönség, mint a vidéki és fővárosi sajtó ösztönlan elismerését sikerült kiérdemelnie. Itéletlenül ezen alapra fektetve már is a pályázat határozott sikeréről számolhatunk be s hisszük, hogy a választás nem lesz nehéz.

— **Hűlen pipa.** Megunta már a gazdáját és szeretett volna akár fölmondás nélkül is megválni tőle. Tegnap délelőtt is kaján boszusággal mértegette végig az urát, aki a dívánon végignyújtózkodva az utolsó szippantás után kissé gyöngédtelenül találta letenni a mellette levő székre. — Lennél csak rózsabimbó, lennék a méh — gondolja a gonosz pipa — majd jól megcsipnélek!

A gazda — a ki üres óráiban háziur is ott a Kert-utca tájékán — egyet nyújtózik még, azután átmegey a másik szobába.

Eközben a kapuajtón egy kékszemű, de szöghaju, dalás alakú, vörös-deres színű, bundaszagu úr (koldus úr) támolyog be, akinek nemes szerénysége már onnét is látszott, hogy egyik lakótól még a krajcárt is elfogadta. Amint a háziurék üres szobájába is bedugja ékes ábrázatát, a hűlen pipa szarastól együtt a zsebébe surrant. Ezzel a vagabund nyugodtan inspicálja tovább a házakat. „Mintha nem is láttál volna sohasem . . .”

Valahol a Kert-utca végén azonban a háziur marasztaló szavaira megáll, és miután egy kis elmefuttatás folyamán a neki járó ütlegeket és egy ép arra ólalkodó sóprnyűl többszörös lenyomatait átvette, még nyugodtabban inspicálja

tovább a házakat. „Mintha nem is láttál volna sohasem . . .”

— Hát aztán mér nem teccett bekésettényi aszt a zsvánt a városházára? — kérdik a háziurat.
— Hát azért, mert egy kicsit nagyon találtam meggye rakni, asztán, mondok, utóbb még én is kihunytam a lutrit!

— **Furcsa templomszentelés.** Nehogy köv-
tökre talájon az alábbi templomszentelési mód,
kötelességünknek válik az alábbi nem nagyon épü-
letes templomszentelési furcsaság leközlése:

MEGHÍVÓ.

Méltóságos és főtisztelt dr. Bartók György ev
ref. püspök és bentjelzettek részvételével Maros-
. . . Ujváron, 1902. június 29-én tartandó . . .

evang. ref.

Templomszentelési

és azzal kapcsolatosan rendezendő

KÖZEBÉD és HANGVERSENYVEL

egybekötött

Táncmulatságra (?!!)

SORREND.

(Mellözve a mellözendöket.

4. **Templomszentelési ünnepély** $\frac{1}{2}$ 10 órakor.
g) **Felavató ima:** Főtiszt. dr. Bartók György püspök.
i) **Keresztelés:** Egerházi újtorjai lelkész.
j) **Esketés:** Bartha Lajos ar.-gyéresi lelkész.
l) **Az uri szentvacsorát kiosztják.** (Tehát van paraszt szentvacsora is?)
5. **Templomozás után** $\frac{1}{2}$ 1-től $\frac{1}{2}$ 2-ig a különböző testületek tisztelgése főtiszt. püspök urnál a papi lakban.
6. **Közébéd.**
7. **Hangverseny** d. u. $\frac{1}{2}$ 8 órakor a „Liget“ fedett termében.
a) **Verbunkosok indulója.** (No, no!)
b) **Népdalok.**
c) **Szavalt.**
d) **Szertelmi kettős.** Irta: Konti József. (Ugyan, ugyan . . .)
g) **Rajta társak, zengjétek szép dalt.** (Irta: Rák János karmester.) Magyar népdalok zenekísérettel. éneklj a vegyes dalkar.

Azután tánc stb. (A tiszteletes urak is?)

Ugyebár, kellemetes kis áhitatosság. Nem is farszató, sőt egészséges is.

— **Szülők figyelmébe!** Melegen ajánljuk a budapesti **Mária Kongregáció internatusát** mindazon szülők b. figyelmébe, kik gimnasiunba járó gyermekeiknek megbízható keresztény nevelést óhajtanak nyújtani. Harmadik éve, hogy az internatus fennáll s máris a keresztény társadalom mérvadó köreinek elismerését megnyerte. Az évi tartásdíj az egyenruházai költségen kívül **600 korona.** Felvétele jelentkezni lehet a Mária kongregáció internatusának igazgatóságánál: Budapest, VII. Damjanich-u. 50. sz., mely kívánatra azonnal szolgál prospektussal.

— **Hangverseny az „Otthon“ kávéházban** Dankó Pista hangverseny-körútra indult, melyet azonban megbetegedése folytán idő előtt befejezett. Az általa összetoborzott dalostársulat azonban együtt maradt s ma, holnap és holnapután (26., 27. és 28-án) az „Otthon“ kávéházban tart hangversenyt. Tekintettel arra, hogy a társulat négy hölgy-taggal szerepel, azt hisszük, a kánikulában itthon szorult közönség szívesen keresi fel az egyébként is jó névnek örvendő kávéházat.

— **Szökött katonák.** Tegnap a rendőrség elfogta s a katonai hatóságnak átadta **Burkovic** Ferenc 18 éves helybeli és **Billter** Ferenc 16 éves párkányi illetőségű ménes-legényeket, a kik a kisbéri állami ménesintézetből szöktek meg s Burkovic szüleinek helybeli Temető-sor 7. sz. alatti lakásán húzták meg magukat. A két méneslegény állítólag egy ottani főhadnagy kegyetlen bánásmódja miatt szökött meg a csikós-élettől, a mely rájuk nézve valósággal kinszenvedés volt. A katonai hatóság bizonyára meg fogja vizsgálni az ügyet s a felelőnyekhez képest nem hagyja büntetlenül a bűnöst.

— **A lövőtéreren talált ágyugolyók.** A belügy-miniszter körrendeletileg hívja föl a törvényhatóságokat s ezek közt a főváros hatóságát is, hogy alkalmas módon tessese közhírré, a hogy közönség a lövő-téreren talált ágyugolyókat hagyja érintetlenül, nehogy esetleg szerencsétlenség történjék. A találó fél tegyen jelentést a legközelebbi katonai hatóságnál, vagy ha ilyen távolabbi helyen volna? a csendőrségnél sőt esetleg a polgári hatóságnál. Az utóbbi hatóságok, a bekövetkeztető veszély megelőzése céljából kötelesek a találá-
ról vett értesüléseket a legközelebbi tüzércsapat-
testtel, vagy valamely tüzérségi szertárral sürgő-
sen közölni. Végül közhírré kell tenni, hogy az
aki a hatóságot valamely lövegtalálás helyéről
értesíti, a tüzérségi céllövő-tér felügyelével meg-
bizott tisztól egy korona jutalomban részesül.

— **Pátkai virtus.** Pollák Adolf pátkai szató-
csot f. hó 20-án éjféltájban szokatlan csőrömpő-
lés riasztotta fel álmából. Utcai alaklák át ököl-
nagyságu kövek repültek a szobájába, a hol
tükröt, edényt s egyéb törékeny tárgyat alaposan
megrongáltak. A csendőrség Balogh József és
Kiss József pátkai legények személyében kinyo-
mozta a tetteseket, a kik ittasságukkal akarják
tettüket megmagyarázni.

IRODALOM.

Az új német helyesírásról a győri Pannonia irodalmi vállalat kiadásában egy minden tekintetben praktikus és mindazok számára, kik németül irnák, nélkülözhetlen segédkönyv jelent meg Kárpáti Manó felső kereskedelmi iskolai és Markovics Sándor főreáliskolai tanár szerkesztésében. Szerzők olyan munkát nyújtanak, mely a külföldi hasonló művek használatát fölöslegessé teszi és az által, hogy különös figyelemmel kísérik az egész műben a magyar viszonyokat, sokkal célszerűbb is a könyv a külföldieknél. Minden kereskedőnek és kereskedelmi alkalmazottnak a legmelegebben ajánljuk, de ajánljuk mindazoknak, a kik a német helyesírás zürzavaraiból biztos kiségitőt keresnek. A 164 lapra terjedő csi-
nosan kiállított munka magában foglalja az új, egységes német helyesírás-elméletet és bő szót-
tárt, mely egyuttal az illető szóknak elválasztása, grammatikai használata, mondatbeli helyzetére és használatára is fölvilágosítást nyújt. Pótolja a könyv sok tekintetben az idegen szavak szótárát is, amennyiben a legtöbb idegen szónak a helyes értelmét és megfelelő jó németjét is közli. A szép kiállítású nélkülözhetlen mű ára 1 kor. és megrendelhető a győri „Pannonia“ irodalmi és nyomdai vállalatnál, avagy bármely hazai könyvkereskedésben.

Az Oktató Népkönyvtár július—aug. száma a következő tartalommal megjelent. *Mozsik* rovatban közölt hasznos tudnivalókat, több szép alkalmi verset, találos kérdéseket, mulattató részt egy iven. Hozza Stolz Albán után *magyarországi szl. Erzsébet* életrajzát folytatását hat iven. Bemutatja nagy szentünknek az özvegység magányos napjaiban. A tartalmas folyóirat érdekességénél fogva nagy elterjedtségnek örvend és kívánatos, hogy minél szélesebb körben ismert legyen. Előfizethetni egész évre 4 kor., félévre 2 kor. be-
küldésével. — Ugyanott kapható Stolz Albán híres munkája *ABC felöltök számára.* Ára 60 fil. Cím: Oktató Népk. szerkeszt. Budapest VII. ker. Csömöri-ut 16.

A Katholikus Hívtőlelem Folyóirat júliusi száma változatos tartalommal megjelent. *Kongrua.* Albrecht István — *Délihálok hősei.* *Plagiosippus.* — *Csoda és hipnotizmus.* Ambrózy Ágost. — *Dávid parittyája.* Schäffer Antal. — *Meglértek csarnoka — gazdag külföldi szemle.* Dr. Trikál Józ. — *Protestáns Szemle.* Pili. — *Kronikás ifju Sámbar.* — *Irodalom.* — *Vegyesek.* — *Via Crucis* Crawford Marion kitűnő regénye. (folyt.) A verffel megszerkesztett folyóirat egész évre 2 kor. fél évre 4 beküldésével rendelhető meg. Cím: Kath. Hívtőlelem Folyóir. szerk. Budapest VIII. Csömöri-át 16. — Ugyanott Bolanden Konrád hit regénye *Noé Birkája* 2 kor. megrendelhető.

Az „Egyházi Közöny“ 30. száma a követ-
kező tartalommal jelent meg: *Vezércikk:* A gya-
lázat fészke. — *Egyházi értesítő.* — *Tárca:* Ná-
poly. — *Az egri érsek jubileuma.* — *Hétről-hétre.* — *Dupanloup centeráriuma.* — *Szószeik.* — *Lel-
kipásztor.* — *Irodalom.* — *Személyi hírek.* — *Memento.* — *Hírek.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hirdetések.* — *A megrendelések Budapest, VII., Szegényház-tér 8. sz. alá a szerkesztőségbe küldendők.* Előfizetési ára egy évre 10 kor.

Anyakönyvi statisztika

1902. évi július hó 19-től július hó 26-ig.

I. Születés.

Született: 5 fiú, 10 leány. Ezekből törvé-
nyes fiú: 5, leány 9; törvénytelen fiú: 0, leány: 1; halva született: 0 törvényes fiú, 0 leány; 0 törvénytelen fiú, 0 leány. — Összesen: 15.

II. Halálozás.

Elhalt: 7 fi, 6 nő. Ezekből 5 éven aluli törvényes fiú: 4, leány: 1; törvénytelen fiú: 1, leány: 0; 5 éven felüli fi: 2, nő: 5. — Össze-
sen: 13.

E szerint a születés a halálozást 2-vel mulja felül.

Elhaltak: Özv. Meretei Istvánné, szül. Györke Julianna, ev. ref., házi cseléd, 72 éves, szivhűdés, Szt.-György kórház. — Özv. Dénes Jánosné, szül. Fischer Mária, róm. kath., magánzó, 81 éves, végegyengülés, Szeder-utca 61. sz. — Bay József, róm. kath., 11 hónapos, tüdőlob, Széchenyi-
utca 88. sz. — Domján Ilona, róm. kath., 5 hónapos, veleszületett gyengeség, Halász-utca 3. sz. — Pozvák János, róm. kath., földm. napsz., 50 éves, Stefánecs Julianna férje, arcrák, Szt.-György kórház. — Joánits István, róm. kath., fuvaros, 56 éves, Osztotits Erzsébet férje, gyomorrák, Csutora-utca 11. sz. — Szalai Illés, róm. kath., 1 éves, hörglob, Schmidt-féle téglatelep. — Kaiser Pál, izr., 22 napos, bélhurut, Halász-utca 2. sz. — Lerf István, róm. kath., 3 hónapos, bélhurut, Felsőkirálysor 39. sz. — Özv. Kovács Györgyné, szül. Gebauer Julianna, róm. kath., magánzó, 69 éves, szivszélhűdés, Szeder-utca. — Molnár Mária, róm. kath., 16 éves, hajadon, vízkór, Horváth István-utca 10. szám. — Mosonyi Katalin, róm. kath., cipőtűzőnő, 16 éves, hajadon, sziv-
hűdés, Szt.-György kórház. — Endl János, róm. kath., 6 hónapos, agyhártyalob, Olaj-utca 26. sz.

III. Házasságkötés.

A fentjelzett idő alatt házasságra lépett: 4 pár.

IV. Kihirdetés.

Fister Antal, költőgyártó-segéd, Szfejérvár és Hendlein Magdolna, Bicske (Fejérmegye). — Krausz Márton, vegyeskereskedő, Sárkeresztur (Fejérmegye) és Berkovics Antónia Szfejérvár. — Csörgy Lajos Pál, szabó-segéd, Szfejérvár és Rokkenbauer Terézia, Nádasd-Ladány (Fejérm.) — Kóvári János, fűszerkereskedő-segéd és Wollner Gizella Szfejérvár.

Nyilttér.)*

A „Székesfehérvári Hírlap“ 88-ik számában egy közlemény jelent meg a „Hírek“ rovatában, mely a „Transsylvania“ általános kölcsönös biz-
tosító szövetkezet ügyeivel foglalkozik, s ezzel kapcsolatban szerény személyemet is megemlíti.

Mint a „Transsylvania“ székesfehérvári ke-
rületi felügyelője, törhetlen, sőt sovinszta magyar emb-
létemre nem hallgathatom el a „Székes-
fehérvári Hírlap“-ban megjelent cikk azon rossz-
hiszemű állítását, mintha a „Transsylvania“ által-
ános kölcsönös biztosító szövetkezet hazaellenes célokat szolgálna és törekvéseinek céljál a német és szláv ajku lakosok meghódítását tűzte volna ki.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Csak rosszhiszemű kohlomány lehet az is, hogy a „Transsylvania“ előzőlőtte hirdetéseiével a várost és a vidéket, mert eddig egyetlen rövid hirdetést tettem a Székesfehérvári Friss Ujságban közzé, hogy a „Transsylvania“ irodáját Székesfehérvárott Sas-utca 11. szám alatt megnyitottam. Ez tehát az a nagy előzőlőtt? Még ez a szerény kis hirdetés is szállka a kartelos biztosító társaságok irigy hadának szemében? Ebből is látszik tehát a cikkíró urnak arcátlan támadási szándéka, a lehető legszerűbb alapon meginduló működés ellen.

Hisz még csak egy táblácskát sem függesztettem ki, szerénységem ebben is túlhaladja még a megszokott élelmességet is. Na de hát jó, ha csendes szerénységemet talán gyávaságnak vették, akkor nagyon csalódtak, mert tudok ám én ha kell goromba is, még pedig nagyon goromba is lenni. A bátorság, toll, kard, pisztoly és bot egyaránt erős fegyverem. A meghátrálást az erőszak szemben nem ismerem és lstenemre nem is fogom megismerni soha.

Akkor, midőn én ezen felügyelőségi állást elfoglaltam, célul tűztem magam elé, hogy keresztény magyar polgártársaim érdekében a biztosításnak egyedül üdvös módját, a szövetkezeti alapon való szervezkedést terjesszem és ismeressem.

El voltam készülve, hogy a részvénytársaságok a legádázabb harcot fogják ellenem megkezdeni, de hogy azt a vádat emeljék ellenem, hogy hazaellenes cél vezetű törekvésemet, erre megvallom, nem voltam elkészülve, mert azon arcátlanságot nem tételtem föl, hogy éppen a kozmopolita kartelos társaságok, melyeknek részvényei és milliói külföldi idegen, hazánk kérelhetlen ellenségeinek kezében vannak, merészkedjendek egy tisztán hazai társaságot a hazafiatlanság köntösébe feltüntetni.

Ehhez csakugyan arcátlanság és szemtelenség kell. Hisz képtelenség, hogy egy országosan szervezkedű szövetkezet hazaellenes hajlamot szolgáljon. Ez megtörténhetik a részvénytársaságoknál, melyek csak fejűs téhennek tarják a jó magyar népet, de nem történehetik meg egy szövetkeznél. Mert hát kik intézik egy szövetkezet ügyet? ugy-e maguk a tagok, a kik a szövetkezetbe belépnek. Már pedig képtelenség, hogy Fehér, Győr, Komárom és Veszprém megyék tiszta magyar hazafias polgárai, ha a szövetkezetbe belépnek, annak keblében hazaellenes érzelmeket támogassanak.

Ez maga olyan képtelenség, hogy ellene tovább védekeznem se kell, de nem is teszem.

De nem is a hazafias aggodalmak sarkalják a cikkíró urat, a kit bár nem ismerem, de szerény véleményem szerint egész lelkében és testében nincs annyi igazi magyarság, nincs annyi hazaszeretet és nincs annyi hazafias tűz és lelkesedés, mint a „Transsylvania“ székesfehérvári felügyelőjének egy szív dobbanásában. Egyedül a konc-féltés és nyereség-vágy irányítja a besugó vagy anyagszolgáltató lelkületét és rágalmazó tollát, mert hisz nem régebben ugyanolyan heves támadásokkal illették a velünk szövetkezeti alapon és kölcsönösségben álló „Magyar gazdák szövetkezetét“ is. Nyilvánvaló tehát, hogy a részvényesek hada félti azon milliókat, melyeket eddig a magyar nép véres verejtékéből elharácsolott mint üzleti osztlékot a biztosítások nyereségéből. Fél, hogy a szövetkezeti eszme, a mely áldásos működésével más téren már is oly óriási elterjedést nyert, a biztosítás terén is kiragadjja a magyar népet az uzorások kezéből.

Nincs is más fegyverük a litvány támadásnál és rágalmazásnál, a mely azonban fogékonytársát is hitelét a magyar népnél elvesztette. Székesfehérvár, 1902. július hó 26-án.

Egedy Sándor
kerületi felügyelő.

Pályázat.

A „Fejérmegyei Tanítótestület“ által a magyarországi tanítók budapesti országos fiú-árvaházában letett Göbel János György-féle 8000 koronás s a f. évi szept. hó 1-sejére letenni szándékolt ugyancsak 8000 koronás Mantz János-féle árvaházi alapítványi helyekre ezennel pályázatot hirdetek.

A fenti alapítványi helyekre első sorban azok a tanítói árvák tarthatnak igényt, a kiknek szülői (apjuk vagy anyjuk) a „Fejérmegyei Tanítótestület“-nek halálukig rendes tagjai voltak s évi tagsági díjajkat rendszeresen fizették.

A felveendő árvának egészségesnek, ép testalkatúnak, tanköteles korúnak és vagyontalannak kell lennie. A Mantz János-féle alapítványi helyet csak keresztény árva nyerheti el.

A felvett árva jóviselet és szorgalmas tanulás mellett az árvaház összes jótéteményeit tanköteles kora befejezéseig, esetleg tovább is élvezheti; első ruházatról és Budapestre utazása költségeiről önmaga gondoskodik.

A keresztlevéllel-, iskolai-, orvosi-, újraoltási- és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt kérvények f. évi augusztus hó 10-ig alulirt elnökhöz (Székesfehérvár, Ezredéves közs. népiskola) küldendők.

Az emberbaráti szeretet nevében felkérem egyttal a m. t. közöset, sziveskedjenek a helységükben lakó tanítói özvegyek és árvák figyelmét ezen pályázati hirdetésre felhívni.

Székesfehérvár, 1902 július 26

Szirbek József,
tanítótestületi elnök.

Templomfestő,
Szobafestő,
Cimfestő,
Mázoló,
Aranyozó.

KALÓCZY GYULA

Basa-u 4. sz. (Számmer-nyomdával szemben)

Megrendelések
legjutányosabban
fogadtatnak el.
Pontos kiszolgálás.

TÖGL és SZLANYINKA
Sz.-Fejérvár, Szt.-Imre-utca 1. sz.

Ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat a legfinomabb bel- és külföldi szövetekből, ugyszintén elegáns és divatos szabású öltönyök elkészítését a lehető legmérsékeltebb árak mellett.

Tisztelettel
TÖGL-és SZLANYINKA.

Első székesfehérvári aranyozó- és templomdiszító műterem

és saját készítményű

TÜKÖR-, KÉP- ÉS KÉPKERET-RAKTÁR.

Alapított 1865-ben.

Jelenlegi tulajdonos: **Ij. Schaumann József**, aranyozó- és templomdiszító, ki bármiféle új és régi aranyozást, templomdiszítést és minden e szakmába vágó munkát és szent szobrokat tartós és jó kivitelben, jótállás mellett készít.

Raktár és iroda:

SZENT IMRE-UTCA,
(Barátok épülete,)

SZÉKESFEJÉRVÁR,

ISKOLA-UTCA,
(6. szám.)

Árlejtési hirdetmény.

Székesfejérvár szab. kir. város hatósága által az Iskola-utcának a Szt.-János-köztől a Szt.-Imre-utcáig terjedő szakaszán és a Lövölde-utcában készítenő alagsatornák, úgy ezekkel összefüggő egyéb összes munkálatoknak a városi közgyűlés 1902. évi 199/13383. sz. a. kelt határozatával elfogadott terv, költségvetés és műszaki feltételek szerint való építése zártajánlati árlejtés útján vállalatba adása rendeltetvén el, a zártajánlatoknak beadására záros határidővel 1902. július 31-ik napjának délelőtti 10 órája tűzetik ki.

Felhívtnak mindazok, kik fenti munkálatokat elnyerni óhajtnák, hogy zártajánlataikat a fentebb kitett határidőn belül a városi közigazgatási iktató hivatalba adják be.

Az összes munkálatok kikiáltási ára 2580 kor. 73 fill. van megállapítva, bányapénzül pedig készpénzben vagy óvadék-képes papirokban 259 korona teendő le, illetve a zártajánlathoz csatolandó, melynek mintája a következő:

„En alólírott Székesfejérvárott az Iskola-utcának a Szt. János-köztől a Szt. Imre-utcáig terjedő szakaszán és a Lövölde-utcában készítenő alagsatornák, úgy ezekkel összefüggő egyéb munkálatoknak elkészítését s ahhoz tartozó anyag beszerzéseket és szállításokat, miként azok a meglevő és általam betekintett építési okmányokban, — nevezetesen a városi közgyűlés 1902. é. 199/13383. sz. a. kelt határozatával elfogadott s jóváhagyott 3 terv, 2 költségvetés, 1 műszaki feltételekben kiténtetve vannak, illetőleg az építési bizottság későbbi rendelkezései szerint szükségessé válnának, a velem közölt költségvetés minden egyes tételénél kitétt egységi árakból %, azaz száztól engedés (felül-fizetés) mellett elvállalom, egyttal kijelentem, miszerint az ezen munka teljesítésére vonatkozólag Székesfejérvár szab. kir. város közgyűlésének 1902. évi 200/13384. sz. a. kelt határozatával megállapított feltételeket ismerem és azokat magamra nézve kötelezőknek kijelentem.

A kívánt bányapénz fejében 259 koronát azaz: Kétszázötvenkilenc koronát készpénzben, következő értékpapirokban (megnevezendők az értékpapirok) ide mellékelve betérjesztem.“

Kivülről: „Ajánlat Székesfejérvárott az Iskola és Lövölde utcákban készítenő alagsatorna munkálatokra.“

A szóban forgó építésre vonatkozó iratok a délelőtti hivatalos órák alatt Polczér Péter gazdasági tanácsos urnál betekintheők.

Székesfejérvár, 1902. évi július hó 23-án.

Havranek József s. k.
polgármester.

WEINER és GRÜNBAUM Budapest, Váci-utca 2.

Egy éves önkéntesek részére a legolcsóbban készíti az egyenruha felszerelést.
Egy éves önkéntesek részére készíti a legelegánsabb egyenruhákat.
Egy éves önkéntesek részére küld díjtalanul árjegyzéket.
Egy éves önkéntesek részére sorozási és áthelyezési kérvénymintákat díjtalanul küld.
Egy éves önkéntesek részére minden katonai ügyben ad díjtalanul felvilágosítást. —
Egy éves önkéntesek részére újabb kiadott „Egyenruházati Közlemények“ czimű könyvét díjtalanul küldi.

WEINER és GRÜNBAUM Budapest, Váci-utca 2.

HIRDETÉSEK
 a **FEJÉRMEGYEI NAPLÓ** részére
 jutányos áron felvételnek
 a kiadóhivatalban Szt.-István-tér 1. szám.

SZALAY GYULA
 * * * műorgona építő intézete * * *

ALAPITTATOTT 1879. **SZÉKESFEHÉRVÁROTT,** ALAPITTATOTT 1879.
 * * LÖVÖLDE-UTCA. * *

Elfogad megrendelést a legújabb rendszerű templom- és hangversenyorgonák elkészítésére hat évi jótálás mellett. Raktáron tart kisebb és közép nagyságu új és átalakított templomorgonákat. Zongorák, pianók és harmoniumokat. Orgonák évi kezelését és gondozását mersékelt áron eszközli az ország bármely részében.
 Költségvetést ingyen és bérmentve küld.

Másolat. A sárbogárdi róm. kath. plebánia-hivataltól.

BIZONYÍTVANY.

Alulírott ezennel bizonyítom, hogy Szalay Gyula székesfehérvári műorgona-építő úr a sárbogárdi róm. kath. plebánia-templom számára 1902. április 27-én egy góth-stylbe épült 10 szolós és 5 mellékváltozattal bíró orgonát épített.

Az orgona kúp-rendszerre épült, külső alakja a góth-stylinek megfelel, hangja hatalmas, mert a 10 változatban 7 változat 8 és 16 lábás, a változatok szólama karakterisztikus, a legfinomabb pianissimótól a legegyszerűbb újj nyomással játék közben a menydörgésszerű crescendoig fokozható és viszont a legcsendesebb pianissimoig mér-sékelhető. A munka kiállítása szolid, szakértők véleménye szerint túlságosan munkás és tartósságra van számítva; hírneves külföldi cégek ezer forinttal többet kérnek egy ilyen kivitelű és ennyi változattal bíró orgonáért; miért is a fentvezetett orgona-építő úrnak megelégedésemet egyrészt a magam, mint hitközségem részéről nyilvánítani, másrészt pedig őt, mint már szakmájában teljesen otthonos magyar műiparost mindenképp teljes lelkiismerettel ajánlom.

Kelt Sárbogárdon, 1902. Junius 19-én.

Fodor Ferenc,
plebános.